



# Minimala förluster vid inläggning och uttag av ensilage



## Örjan Bergman, Ekenäs gård

1

### Detta är innovationen



#### Noggrannhet ger minimala ensilageförluster

Örjan Bergman vill utnyttja gårdens eget foder maximalt. Viktigast av allt är att minimera förlusterna av det vallfoder som ensileras. Det betyder mycket ur ekonomisk men även praktisk synvinkel. Att köra bort dåligt foder tar tid.

Genom att delta i ett forskningsprojekt på SLU blev det också tydligt att ensilageförlusten inte bara är det man med viss möda öser bort. Minst lika mycket är osynliga förluster.

Packning är viktigt. Två plansilor fylls samtidigt med två lastmaskiner så att man hinner packa noga. Under natten får vallfodret sjunka, för att sedan åter packas på morgonen. "Ensilaget ska vara hårt som ett golv".

Täckning sker noggrant med plast. Utmed kanterna packas grönmassan extra mycket. Ovanpå plasten läggs ett 10–15 cm tjockt lager sand. Det är särskilt viktigt att få tätt längs väggarna.

Uttagning sker med en "trappstegsteknik", för att minimera spillet. När man spiller från det övre lagret hamnar ensilaget på det nedersta "trappsteget" i stället för att hamna på golvet och bli dåligt.



Perfekt ensileringsprocess sparar kostnader och ger bättre djurhälsa

**Bra konservering och minimala förluster sparar kraftfoder och ger bättre djurhälsa, vilket bl.a. märks på mjölkens låga cellhalt**

När den nya ladugården byggdes för fem år sedan planerades logistik och maskinkedja för ensileringen. "Det är både ekonomiskt och roligt när korna mjölkar på foder som produceras på gården – det gäller att inte förstöra de resurser som finns!"



## 2 Gårdsbeskrivning

### FÖRUTSÄTTNINGAR

Mellanlera.

Tempererat kontinentalt klimat.

Altitud: 30 m över havet.

Lutning: 2 %.

Gården ligger utanför Flen i Södermanland.

### VALLSKÖTSEL

**Bete:** Ja, produktionsbete.

Slåttervallar med två sorters rödklöver, timotej, ängssvingel och engelskt rajgräs.

Vitklöver finns alltid i jorden.

### GÅRDEN

6 heltider arbetar med djur och växtodling.

KRAV-godkänd ekologisk produktion.

398 ha åker varav 178 ha slåttervall och 42 ha betesvall.

80 ha naturbeten.

### DJUREN

200 mjölkkor (Holstein och SRB) producerar 9 000 kg KRAV-mjolk.

Fullfoder och mjölkning i grop.

### VARFÖR FUNKAR DET?

Vid ensilering är talesättet ”hacka, packa, täck” välkänt. På Ekenäs gård har man dokumenterat betydligt mindre förluster i ensilaget än på andra gårdar. Logistiken är genomtänkt. Maskinkedjan har anpassats och två plansilor fylls samtidigt. Den som packar hinner med att göra ett noggrant arbete. Planering, anpassning av maskiner och noggrannhet i varje moment är anledningar till att ensilageförlusterna ligger lågt.